

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Danės g. 17, LT-92117 Klaipėda, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio rūmams

2025-03-18 Nr. S-20-(5.27 Mr)
Į 2025-03-12 Nr. S-1102

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Lietuvos savivaldybių asociacijai

DĖL JŪSŲ KREIPIMOSI

Vyriausybės atstovų įstaiga 2025-03-12 gavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos persiūtą Jūsų kreipimąsi, kuriame nurodoma, kad savivaldybės nevienodai ir dažnu atveju netinkamai interpretuoja poįstatyminius teisės aktus ir neteisingai skaičiuoja vietines rinkliavas už komunalinių atliekų surinkimą ūkio subjektams, kas sąlygoja finansinius nuostolius žemės ūkio subjektams, bei siūloma patikslinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023-10-25 nutarimu Nr. 807 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą taisyklių (toliau – *ir Taisyklės*) 18, 18.1, 25, 25.1 punktus.

Pažymėtina, jog Vyriausybės atstovas veikia Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymu nustatytos kompetencijos ribose. Vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, Vyriausybės atstovas, prižiūrėdamas, ar savivaldybės laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, tikrina, ar savivaldybės kolegialių ir nekolegialių administravimo subjektų teisės aktai neprieštarauja įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams. Pagal šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalį, nustatęs, kad savivaldybės administravimo subjekto priimtas teisės aktas galimai neatitinka įstatymų ar Vyriausybės nutarimų, Vyriausybės atstovas motyvuotu teikimu pasiūlo atitinkamam savivaldybės administravimo subjektui pakeisti ar panaikinti teisės aktą. Tuo atveju, kai savivaldybės administravimo subjektai nesilaiko Konstitucijos ir įstatymų, nevykdo Vyriausybės nutarimų, šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka reikalauja, kad Konstitucijos būtų laikomasi, įstatymai būtų įgyvendinti, o Vyriausybės nutarimai įvykdyti (7 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Įvertinus Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo nuostatas, reglamentuojančias Vyriausybės atstovo kompetenciją, darytina išvada, kad Vyriausybės atstovui nėra suteikti įgaliojimai aiškinti įstatymų, kitų teisės aktų taikymo / interpretavimo klausimus ar nagrinėti konkrečias situacijas ir daryti šių situacijų vertinamojo pobūdžio išvadas, taip pat rengti teisės aktų ar jų keitimo projektus, kurie priskirti tam tikro, valstybės politiką atitinkamoje srityje formuojančio, subjekto kompetencijai¹, šiuo atveju, – Aplinkos ministerijai.

¹ Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr.1138, 7.2, 10.1 punktai

Atsižvelgiant į tai, jog Jūsų kreipimąsi Vyriausybės kanceliarija persiuntė ir Aplinkos ministerijai, jis nebus persiunčiamas Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymas Vyriausybės atstovo kompetencijai priskiria savivaldybės administravimo subjektų priimtų teisės aktų, kurie nėra skirti suinteresuotiems subjektams ar kitiems konkretiems asmenims, o yra bendro pobūdžio ir taikomi neapibrėžtam subjektų ratui (taisyklės, aprašai, nuostatai ir kt.) atitikimo įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams, vertinimą ir atitinkamų sprendimų dėl prieštaravimų teisės aktams pašalinimo tuo atveju, jeigu prieštaravimai nustatomi, priėmimą.

Informuojame, kad Vyriausybės atstovų įstaigoje šiuo metu yra atliekamas Lietuvos Respublikos Seimo 2024-07-18 priimto Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 2, 4, 25, 28, 30, 30², 30⁵, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2961 įgyvendinimo savivaldybėse patikrinimas, kurio metu vertinamas savivaldybių tarybų priimtų šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų atitikimas aukštesnės galios Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis. Jeigu patikrinimo metu bus nustatyti teisės aktų pažeidimai, Vyriausybės atstovai ims įstatymu jiems suteiktų įgaliojimų įgyvendinimo.

Taip pat, atkreiptinas dėmesys, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023-10-25 nutarimu Nr. 807 patvirtintos Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą taisyklės konkrečiame komunalinių atliekų tvarkymo regione esančiose savivaldybėse pradedamos taikyti nustatant naujus vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžius *po to, kai Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pirmą kartą patvirtina konkretaus komunalinių atliekų tvarkymo regiono regioninę kainą*. Iki Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pirmą kartą patvirtina konkretaus komunalinių atliekų tvarkymo regiono regioninę kainą, vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžiai konkretaus komunalinių atliekų tvarkymo regione esančiose savivaldybėse nustatomi pagal iki 2023 m. sausio 1 d. galiojusią tvarką.²

Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainėje skelbiama (nuoroda: [Atliekų tvarkymas Kainos ir tarifai](#)), jog tik 5 iš 10 komunalinių atliekų tvarkymo regionuose yra patvirtintos regioninės kainos. Įgyvendinant Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 10 dalies nuostatas, Savivaldybių tarybos, vadovaudamosi Atliekų tvarkymo įstatymo 30² straipsnio 1 dalyje nustatytais principais ir 2 dalyje nustatytais reikalavimais, taikydamos Tarybos nustatytas regionines kainas, vadovaudamosi Vyriausybės tvirtinamomis rinkliavos ar įmokos dydžio nustatymo taisyklėmis ir savivaldybių rinkliavos ar įmokos dydžio nustatymo teisės aktais, pridėdamos savivaldybių skaičiuojamos rinkliavos ar įmokos dalies būtinąsias sąnaudas, ne vėliau kaip *per 7 mėnesius nuo pirmą kartą nustatytų regioninių kainų nustatymo dienos* apskaičiuoja ir patvirtina naujus rinkliavos ar įmokos dydžius (...). Taigi, ne visose savivaldybėse šiuo metu yra apskaičiuoti ir patvirtinti nauji rinkliavos ar įmokos dydžiai bei taikomos šiuo metu galiojančių Taisyklių nuostatos.

Svarbu pažymėti, jog Vyriausybės atstovas nenagrinėja asmenų skundų dėl savivaldybės administravimo subjektų veiksmų (neveikimo) ar priimtų administracinių sprendimų, kurių

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. spalio 25 d. nutarimo Nr. 807 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 711 „Dėl Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ 2 punktas

apskundimo tvarka yra nustatyta Administracinių bylų teisenos įstatyme, Viešojo administravimo įstatyme ar konkrečią sritį reglamentuojančiuose įstatymuose.³ Tai reiškia, jog Vyriausybės atstovas nevertina individualių situacijų ir negina galimai pažeistų asmenų teisių, kurias jie turi teisę ginti patys, todėl, jeigu manote, jog savivaldybių veiksmai skaičiuojant vietines rinkliavas ar įmokas už komunalinių atliekų surinkimą ūkio subjektams pažeidžia Jūsų teises ar įstatymų saugomus interesus, turite teisę juos skųsti. Taisyklių 31 punkte nurodyta, jog ginčai ir skundai dėl įmokos dydžio sprendžiami Atliekų tvarkymo įstatymo 31² straipsnyje nustatyta tvarka. Atliekų tvarkymo įstatymo 31² straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad ginčus dėl rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio bei nustatymo ir ginčus tarp atliekų turėtojo ir juridinio asmens, atliekančio viešosios paslaugos komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo funkciją, ne teismo tvarka sprendžia Lietuvos administracinių ginčų komisija.

Jeigu manote, kad šiuo atsakymu yra pažeistos Jūsų teisės ar įstatymu saugomi interesai, per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Jūsų pasirinkimu jį galite apskųsti Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (A. Goštauto g. 12-100, Vilnius) arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, Vilnius).

Vyriausybės atstovų įstaigos vadovė

Daiva Kerekeš

Rūta Miškinytė, mob. +370 609 54748, el. p. ruta.miskinyte@vaistaiga.lt

³ Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8¹ straipsnio 3 dalis